

Den 19den September 1722 kwam op St. Eustatius het schip Leusden, kapitein Pieter Ras, met 562 „stuks”, terwijl er onderweg 92 gestorven waren. Bovendien waren er vele zieken, die in het waterfort werden ondergebracht ¹⁾.

Den 10den November van dat jaar ankerde het schip Rusthof van de Kamer Zeeland. De opperstuurman Jan Beunt voerde het commando, dewijl kapitein Jan Fortborg 31 Mei te Angola was overleden. De aanvoer bedroeg 558 stuks. Dooden onderweg 103. De overlevenden waren ziek en vermagerd door gebrek aan voedsel ²⁾.

Het volgend jaar, 1723, den 11den Juni, arriveerde het schip Guntersteyn van de Kamer van de Maze. De opperstuurman Nic. Blom voerde het commando, dewijl kapitein Jan Hoogendam 5 Maart te Angola was overleden. Aanvoer 644 stuks. Dooden onderweg 46. Aan wal nog gestorven 41, allen aan buikloop. Onder de overigen bevonden zich ouden van dagen en kleine kinderen, in de lading meegenomen, zoodat dit schip een slechten handel maakte ³⁾.

Van het schip Duinvliet, een maand later, konden 270 stuks verkocht worden voor te zamen 26691-2-0 pesos, onverkocht bleven 21 stuks, die met „geneuze wormen” geplaagd waren ⁴⁾.

Den 20 September 1723 kwam het schip Beekensteyn ter reede. De lading bestond uit 722 stuks Angolasche slaven. Dooden onderweg 85. De kapitein Dirk de Wolf had onderweg een beroerte gehad, werd verlamd van boord gedragen, overleed den 11den November en werd „seer eerlijk” begraven, „als” (zegt ds. Kowan, niet als een mensch, maar als) „een dienaar van UE. Gr. Achtb.” Dat was het hoogste! ⁵⁾ De stuurman Adr. van der Parre werd kapitein en berekende later de kosten voor scheepsbehoeften en slaven aan den wal op 1343-1-3 pesos ⁶⁾.

¹⁾ Stevens aan X 26 Sept. 1722, port. no. 3 fol. 27. 38^r.

²⁾ Stevens aan X 11 Nov. 1722, port. no. 3, fol. 33.

³⁾ Lindsay aan X 22 Juli 1723, port. no. 3 fol. 114. 115. Aan die 41 dooden aan wal was „alle menschelijke devoir gedaan”, Lindsay aan X 16 Aug. 1723, *aldaar* fol. 124^r.

⁴⁾ Lindsay als *boven*, *aldaar* fol. 124v. De Guinea worm, *Filaria medinensis* (*Gordius medinensis*) boort zich door de huid meest in den voet, veroorzaakt daar hevige pijnen met „wormkoorts” en toevallen. Zij wordt uiterst moeilijk verwijderd. Ook blanken tast zij aan. Reeds Oldendorp wist, dat de slaven het dier uit Africa medebrachten; toen de slavenhandel ophield, verdween het van lieverlede. Oldendorp, *a. w.* I 137. *Encycl. W. Indië* blz. 341.

⁵⁾ Lindsay aan X 26 Sept. 1723, port. no. 3 fol. 128. Van der Parre aan X 18 Jan. 1724, *aldaar* fol. 130. Kowan aan X 19 Maart 1724, *aldaar* fol. 155.

⁶⁾ *Aldaar* fol. 192. 193. Een andere opperstuurman, Reyer Haringcarspel, van 't schip 's Graveland, 1726, was een zeer „impertinent persoon, te groots om voor stuurman te varen, daarbij wat aan den dranck daer de krakeelen dikwijls door ontstaan”, *aldaar* fol. 259v. 260^r. 270^r. Lindsay zette hem daarom af, maar, vreemd genoeg,